

פחד דוד

יו"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומשה" ישראל

בנשיאות בנש"ק מורנו ורבנו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

בן הצדיק המלוו"ן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלוו"ן רבי חיים פינטו זיע"א

ירושלים תל אביב חיפה באר שבע

7:21 | 7:12 | 7:18 | 7:03 **הדלקת נרות**

8:20 | 8:23 | 8:22 | 8:20 **מוצאי שבת**

9:03 | 9:08 | 9:06 | 9:03 **רבינו תם**

הילולא דצדיקא

יח - רבי דוד מקרקא

יט - רבי יהודה בן עטר ראב"ד פאס

כ - רבי חיים מרדכי לובטון

כא - רבי שמעון סופר מח"ס 'התעוררות תשובה'

כב - רבי איתמר רוזנבוים האדמו"ר מנדבורנא

כג - חכם רפאל אלשוילי זצ"ל רבם של יהדות גרוזיה

כד - רבי מסעוד הכהן אלחדד

המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל
שלח הודעה: mld@hpinto.org.il

משכיל לדוד

שיחה שבועית לפרשת השבוע מאת מו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

לחיות בשאיפה לקיום מצוות

והביאו במהירות וברזירות גדולה.

תשובת הנשיאים היתה עלולה להביא לידי תחרות ביניהם מי יביא לפני המזבח קרבן ראוי יותר, אולם הם חיו באחדות נפלאה והביאו בדיק את אותה נדבה למזבח, ולא הוסיף אחד על השני אף לא דבר קטן, אחדות כזו אוהב הקב"ה ולכן קיבל את תשובתם השלימה.

ונראה שלפיכך הקב"ה חזר ופירט את נדבתם לחנוכת המזבח שנים עשר פעמים על אף שאין כל שינוי בין נדבת האחד מהאחר, כדי להודיעם שתשובתם התקבלה ברצון, כי האחדות רצויה ומתקבלת לפני הקב"ה.

ונראה שלכן חלשה דעתו של אהרן דווקא בחנוכת המזבח של הנשיאים. אמנם נכון הוא שיש לכהן הגדול מצוות רבות שאין לאדם אחר, אולם מצווה הנעשית בשלימות גמורה תוך כדי אחדות מלאה גדולה ויקרה היא עד כדי כך שראוי לקנא בה, בבחינת 'קנאת סופרים תרבה חכמה'.

כאשר הקב"ה מנחם את אהרן הכהן, הוא לא אומר לו רק שהוא מדליק את הנרות של מנורת הזהב, אלא מוסיף לו שהוא גם מייטיב את הנרות. וזאת משום שיש בכך רמוז עד כמה חיפש והשתוקק אהרן לקיים את המצוות בשלימות. הוא ראה את הנשיאים מביאים מנחה למזבח בשלימות ובאחדות כל כך גדולה והתקנא בה, ניחם אותו הקב"ה שאף הוא יזכה לקיים את המצוות בשלימות, וקודם שידליק את מנורת הזהב, ינקה את השאריות עד שתהא נקיה ומוקקת, כדי שהמצווה תיעשה בשלימות הכי גדולה.

גם אנו צריכים ללמוד מכך שאין די בקיום המצוות כמצוות אנשים מלומדה, אלא צריכים אנו להשתוקק ולחפש את קיום המצוות בשלימות, וכשמודמנת לדינו מצווה נאחו בה ולא נרפה. ראיתי פעם אדם ששמע שאומרים 'מזל טוב' למישהו, שאל אותו אדם מה ארע, וכשסיפרו לו שזה עתה עשה אדם זה ברית לבנו, הצטער האיש מאד, 'אוי כמה חבל שלא ידעתי, הייתי זוכה להשתתף בברית המילה ולזכות למצווה נוספת'.

זוהי דוגמא לאדם שמחזר אחרי המצוות, וכשהפסיד מצווה כלשהיא אף שלא באשמתו, צער גדול נכנס לליבו כאילו הפסיד את הזכייה הגדולה בפיים.

את נס חנוכה אנו מצויים לפרסם בכל שנה ושנה על ידי הדלקת נרות חנוכה, אף שהיו בבית המקדש ניסים רבים לאין ספור ואתם אין אנו מצויים לזכור ולפרסם. הסיבה לכך היא משום שלמצוות הדלקת המנורה אחרי ניצחון, החשמונאים היו סיבות רבות שיכולים היו להיפטר ממנה, אולם החשמונאים הצטערו כל כך שאין ביכולתם לקיים את המצווה, ועשו מאמצים רבים למצוא בכל זאת שמן טהור, והתפללו לקב"ה שיסייע בעדם להמשיך לקיים את המצווה בהידור.

ואכן כשראה הקב"ה עד כמה מתאווים הם לקיים את המצווה בשלימות, עשה להם נס ודלק השמן שמונה ימים באורח פלאי. נס כזה שבא בעקבות השאיפה והרצון הגדול של החשמונאים לקיים את המצווה בהידור, ראוי הוא שייזכר לדורי דורות ולפרסמו. כי כך צריכה להיות שאיפתנו לקיום המצוות. ואם כך נחיה, יעשה לנו הקב"ה ניסים ונפלאות כשם שעשה לאבותינו בימים ההם בזמן הזה, כי הקב"ה אוהב את בניו השואפים לשלימות במצוות, ומסייע להם לקיים את רצונם.

"דבר אל אהרן ואמרת אליו בהעלותך את הנרות אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות" (במדבר ח, ב)

רש"י מבאר מדוע נסמכה פרשת המנורה לפרשת חנוכת המזבח על ידי הנשיאים - לפי שכשראה אהרן חנוכת הנשיאים חלשה אז דעתו, שלא היה עמהם בחנוכה לא הוא ולא שבטו, אמר לו הקב"ה חיך שלך גדולה משלהם, שאתה מדליק ומייטיב את הנרות.

ולכאורה יש להבין, מדוע חלשה דעתו של אהרן הכהן מכך ששבטו לא השתתף בחנוכת המזבח, הרי בעם ישראל יש אנשים רבים שהקב"ה ציווה אותם במצוות שאין לאחרים, הכהנים מקריבים ע"ג המזבח ועובדים בבית המקדש, ואילו שאר העם אינם עובדים בבית המקדש. המלך היה קורא פרשת הקהל ושאר העם לא קוראים. וגם אותו אדם שיש לו שדה חטים, רק לו יש את מצוות לקט שכחה ופאה, ואילו למי שאין שדה אינו יכול לקיים מצווה זו.

האם מישווה מקנא בחברו הכהן שעולה לדוכן בכל יום, הרי זו מצוות הכהנים בלבד, אם כן מדוע חלשה דעתו של אהרן ששבטו לא השתתף בחנוכת המזבח, ובפרט שלשבטו שבט לוי היו עבודות רבות בבית המקדש שלא היו שייכות לאף שבט אחר, ולפיכך נקראו הלויים 'לגיונו של מלך', אם כן מדוע התקנא דווקא בכך שבתוכה המזבח לא היה לו חלק.

ועוד קשה, כיצד התנחם אהרן הכהן בכך שאמר לו הקב"ה - שלך גדולה משלהם, שאתה מדליק ומייטיב את הנרות, הרי לכהן הגדול יש מצוות רבות שאינם לאחרים, הוא נכנס לקדש הקדשים בימי הכיפורים לכפר על עם ישראל, ולאף אחד אחר אין רשות להיכנס לשם, ועוד מצוות רבות. אם כן במה התנחם אהרן הכהן בכך שהוא גם מייטיב ומדליק את הנרות בבית המקדש, הרי מצוות רבות שייכות רק בו, וסוף סוף הצטער כי חסרה לו המצווה של חנוכת המזבח.

ונראה לבאר, בפרשת חנוכת המזבח על ידי הנשיאים אנו רואים דבר פלא.

התורה מאריכה מאד מאד מה הביא כל נשיא ונשיא לחנוכת המזבח, אולם כשנתבונן נראה שכל הנשיאים הביאו בדיק אותם דברים לצורך הקרבן. אם כן התורה יכולה היתה לפרט פעם אחת מהם הדברים שהביאו הנשיאים לחנוכת המזבח, ולהוסיף שכל נשיא ונשיא בתורו הביא את אותם דברים בדיק. ובפרט שבמקומות אחרים התורה מקצרת מאד בדבריה, עד שהלכות גדולות ועצומות נלמדות מאות אחת בלבד או ממילה אחת. אם כן מדוע כאן התורה מאריכה לכאורה שלא לצורך בכל פרט ופרט שהביאו הנשיאים, וחוזרת על כך התורה שנים עשר פעמים.

ונראה על פי מה שאמר חז"ל (ספרי פרשת נשא) אמר רבי נתן, מה ראו נשיאים להתנדב בחנוכת המזבח בתחילה ובמלאכת המשכן לא התנדבו בתחילה, אלא כך אמרו נשיאים, יתנדבו צבור מה שמתנדבים, ומה שמחסרים אנו משלימים אותו, כיון שהשלימו צבור את הכל שנאמר והמלאכה היתה דים, אמרו נשיאים מה עלינו לעשות, הביאו את אבני השוהם. לפיכך התנדבו בחנוכת המזבח תחילה, ולפי שהתעצלו מתחילה נחסרה אות משמם, 'והנשאם' כתיב.

כלומר, הנשיאים התעצלו ולא הביאו בנדבת המשכן בתחילה, ואף שכונתם היתה טובה כדי שישלימו הם מה שבני ישראל לא יביאו, מכל מקום שמץ של עצלות היתה בהם, כי היה עליהם לחשוב שבני ישראל באהבתם את הקב"ה יביאו הכל. ולפיכך בחנוכת המזבח הזדדו ועשו תשובה על עצלותם

במסילה נעלה

שביבי אמונה ובטחון מפקנסו של מו"ר
הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

דברי חכמים

פרפראות לפרשה

משולחנם של חכמי התורה

מה עושים כשהחתן בורח ברגע החופה?

כשהתורה הקדושה מספרת לנו על ענין מרים הנביאה שדיברה במשה רבינו אדון כל הנביאים, הפסוק מסיים במשפט קצר "והאיש משה ענו מאד". כי לרוב ענוותנותו לא שת לבו ליופייה, כי אם למעשיה. דווקא משום כך דיבר עמו ה' ושרתה עליו השכינה, בזכות מידת הענווה שבו. סיפר הרה"ג רבי גמליאל רבינוביץ שליט"א ('טיב המעשיות') על רבי אברהם שנקר זצ"ל, שהיה מחותנו של הגאון רבי יוסף חיים זוננפלד זצ"ל. משפחת 'קופשיץ' הידועה בממלכת התורה, הינם נכדים של רבי אברהם זצ"ל, ושל הגאון רבי יוסף חיים זצ"ל.

זקני ירושלים היו אומרים טעם שזכה רבי אברהם לשלשלת מוזהבת נפלאה והדורה שכזו, נכדים ונינים גדולי תורה ויושבי על מדין - מחמת שכל השידוך והזווג הזה, נעשה מתוך מסירות נפש והקרבה עצמית לכבודה של מצוה, ושלא לבייש בת ישראל.

ומעשה שהיה כך היה:

באחת החתונות שנערכה בימים ההם, לא נפגשו החתן והכלה עד עת החופה ממש, כפי אשר היה הדבר מצוי בימים ההם, שלא עלה ביד החתן לראות את הכלה עד הנישואין ממש, מחמת מרחקי המקומות, והיה החתן רואה את הכלה ממש לפני החופה, כדי לקים הדין שצריך לראות הכלה לפני הקידושין "אסור לאדם שיקדש את האישה עד שיראנה, שמה יראה בה דבר מגונה ותתגנה עליו, ורחמנא אמר ואהבת לרעך כמוך".

באותה חתונה לא הספיק החתן לראות את הכלה, רק ברגע האחרון שלפני החופה ממש, כשהכלה כבר היתה יושבת בנווה אפרין שהכינו במיוחד לכבוד חופתה, מקושטת ומפוארת בשמלת הכלה ובכ"ד קישוטי כלה כנהוג. אך בהגיע החתן לראותה, מצאה זולעת מעט ברגלה. הוא אמר שיש כאן 'מקח טעות', כי לא ידע זאת מתחילה. הוא אינו חפץ בה, ורוצה להפריד החבילה, ובלי לחשוב פעמים עזבו החתן ובני משפחתו את המקום...

בראות הכלה את הדבר - פרצה בבכי קורע לבבות, והרגישה פגועה עד עמקי נפשה בשל העלבון הנורא והצורב שספגה, בהיותה יושבת כבר על כיסא המלכות. היא בכתה ובכתה מאין הפוגות, ונעשה שם רעש גדול מכל המעשה.

עמד שם בין הקהל שבאו להשתתף בחופתם, גם הבחור אברהם שנקר, שבכיייתה של הכלה זועקות השבר שלה מאד נגעו ללבו הרחום. על אתר הוא הציע את עצמו להינשא לאותה נערה, כדי שלא תצא לחרפה ולביזה.

ההורים נדברו ביניהם תכף ומיד על כל הפרטים, הם הכירו זה את זה מכבר, ונשא הזיווג חן בעיני כל הצדדים הנוגעים בדבר. אכן ישבו לסדר את שטר התנאים ביניהם. ערכו מיד החופה וקידושין כדת משה וישראל, וכך הציל אברהם את כבודה של הכלה ושל כל משפחתה.

ובכן מובן מאד - היו זקני ירושלים מציינים - שמחתונה שכזו יצאו נכדים שכאלה: גדולי תורה ויראה, ורבנים חשובים מגדולי הדור והדרו.

בזכות המלאך רפאל

באחת השנים ביקשנו לארגן דינר גדול עבור מוסדות צדקה וחסד.

לשם כך הזמנו אולם גדול ומפואר שיכיל את האורחים הרבים. מחשבה רבה השקענו גם במנות האוכל שתוגשנה למסובים וכן בכל שאר פרטי האירוע. כל זאת כדי שהדינר יפיק את מירב התועלת ויגרום לאורחים לתרום בעין יפה לעניינים ולנוקקים.

כדי להנעים למוזמנים את שעות האירוע, הזמנו למקום גם זמר מפורסם עם מקהלה גדולה שיתנו את קולם בשירה בזמרה ובנגינה, וקיווינו שבסייעתא דשמיא האירוע הגדול יתנהל בצורה מושלמת וללא תקלות.

אולם, בצהרי היום המיועד התקשר אליי לפתע הזמר המפורסם והודיע לי ששרירי גבו תפוסים, ובאופן שכזה הוא לא יוכל להופיע הערב בפני קהל האנשים בדינר.

לרגע אחד הייתי המום. ומיד ניסיתי לחשוב מה ניתן לעשות כעת.

אך הזמר קטע אותי:

"כבוד הרב, ברך אותי שהשרירים שלי ישתחררו ושאני אבריא במהרה, כדי שאוכל עוד הערב להופיע באירוע כפי שקבענו".

מיד ברכתי אותו בזכות אבותיי הקדושים שיחזור לתפקד כהרגלו, ועמתי להתפלל לרפואתו. בנוסף, צלצלתי גם לבני רבי רפאל שליט"א, וביקשתי ממנו שידליק נרות לעילוי נשמת הצדיקים, לזכות החלמתו המהירה של הזמר.

וזאת יש לדעת, שבני רבי רפאל שליט"א - שמו הוא כשם המלאך רפאל הממונה על הרפואה, וכבר נוחתי לראות בעיניי ששם

זה העניק לו כוחות מיוחדים לעזור לרפא חולים.

וכך היה המעשה:

רבה הראשי של צרפת, הרה"ח רבי יוסף סיטרוק זצ"ל, היה באחת השנים חולה מאד במצב של תרדמת, ולא יכול היה כלל להזיז את איברי גופו.

כששמעתי על מצבו הקשה, הגעתי לבקרו, ובביקורי הנחתי על עיני את המקל המסוגל של זקני הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א. רבי יוסף סיטרוק התעורר מיד מתרדמתו, והחל להניע את איברי גופו. אולם רגל אחת שלו נותרה עדיין משותקת, והרב סיטרוק לא יכול היה להניעה.

שבועות אחדים חלפו, ושוב הגעתי לבקר את הרב סיטרוק, אך הפעם התלווה אליי גם בני היקר רבי רפאל. בביקור זה ביקשתי מבני שיניח את המקל על רגלו המשותקת של הרב סיטרוק, מתוך תקווה שצדיקי עולם אשר על שמם בני קרוי, וכן המלאך רפאל המסוגל לרפואה - יבואו כולם לעזרתו, ובעזרת ה' יתברך יעלה בידו להביא רפואה לרגלו של הרב סיטרוק.

בני עשה כפי שהוריתי לו, ובחסדי שמים, מאז אותו מעשה יכול היה הרב סיטרוק להזיז את רגלו כבראשונה, וכבר לא הייתה משותקת!

מן השמים הראו לנו באופן מוחשי, שאצבע אלוקים היא שעשתה לנו כל זאת, וללא סיוע משמים בכל דבר ועניין, לא נוכל לפעול מאום בעולם הזה, כפי שאמרו חז"ל: "אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם כן מכריזין עליו מלמעלה, שנאמר "מה' מצעדי גבר כוננו ואדם מה יבין דרכו" (חולין ז, ב).

במה מפטירין

הפטרת השבוע: "רני ושמחי". (זכריה ב)

הקשר לפרשה: בהפטרה מוזכרת המנורה והנרות שראה

הנביא זכריה, שהוא מענין הציווי בפרשה על ענין הדלקת

הנרות אל מול פני המנורה אותה ערך והדליק אהרן

הכהן.

נצור לשונך

קודם מוחיקת הרגש ואחר כך סיפור הגנאי

תולה ארץ על בלימה

אסור ליהנות מסיפור דברי גנאי, אפילו כשמכוונים לתועלת. הדבר קשה במיוחד כשאדם מתבקש לדבר על מישהו שאינו חביב עליו. נחוץ קודם כל לעקור מן הלב כל רגש של שנאה או טינה כלפי אותו אדם, רק אז אפשר לספר את הגנות הנחוצה לתועלת.

מן האוצר

ממשנתו של מו"ר הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

לימוד תורה ללא קיום מצוות איננו בר קיימא

"דבר אל אהרן ואמרת אליו בהעלותך את הנרות אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות" (במדבר ה, ב)

פרשת בהעלותך פותחת באות ב' שמנינה בגימטריא שתיים. לרמזו שההתעלות בעבודת ה' תלויה בב' דברים - בלימוד התורה ובקיום המצוות.

ובאמת כך ראוי לכל יהודי לדעת שלימוד תורה ללא קיום מצוות איננו בר קיימא, היות ותכלית לימוד התורה היא בעבור קיום מצוותיה. כמו כן קיום המצוות לבדן ללא לימוד התורה אף הוא חסר, היות ועצם הלימוד הוא זה שמעורר את האדם לידי קיום המצוות, וכמו כן על ידי לימוד התורה וההלכה יודע האדם באיזה אופן עליו לקיים את המצוות.

ישנם רבים שטוענים שדי להם בקיום המצוות ואחרי שכבר יודעים מה עליהם לקיים, שוב אינם צריכים ללמוד תורה. לאלו הטוענים טענה זו יש להשיב באופן ברור שלא יתכן לקיים את מצוות ה' בתכלית ההידור והשלמות מבלי ללמוד את התורה הקדושה, משום שמלבד שעצם לימוד התורה מורה לאדם ומכוון אותו כיצד יש לקיים את המצוות. בכוחו גם לעורר את האדם לקיים את המצוות ולזרוז עליהם.

בזמן שהאדם אינו עמל בתורה, עד מהרה ליבו מתקרר בעבודת ה' וכבר אינו חש צורך לקיים את המצוות, תחילה את המצוות הקלות ואחר כך גם את החמורות.

עוד נראה להוסיף, כי הנה המילה 'בהעלותך' פותחת באות ב' ומסיימת באות כ', רמז לכ"ב אותיות התורה שבאמצעותם האדם עולה ומתעלה בעבודת ה' יתברך.

וכשם שהכהן הגדול היה מדליק את המנורה בבית המקדש דבר יום ביומו, כך גם על האדם ללמוד את התורה המשולה למנורה ולהתחמם מאורה יום יום שעה שעה, כפי שהורתה לנו התורה (דברים ו, ז) "ודברת במ בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך".

פניני הפרשה

מתלוננים? זה באופי שלהם

"ויהי העם כמתאננים רע באזני ה'" (במדבר יא, א)

ומה ועל מה התלוננו? זאת לא מפורש בכתוב. וכבר כתב הרמב"ן "אמר כמתאננים כי היו מדברים במר נפשם כאשר יעשו הכואבים והיה רע בעיני ה' שהיה להם ללכת אחרי בשמחה ובטוב לבב מרוב כל טוב אשר נתן להם".

בדרך צחות, מובא בספר 'טעם הצבי' שכל מהותם של ה'מתלוננים' הוא שמלאים הם בטענות, ואין כלל נפקא מינה על מה ולמה, ויהיו הדברים איך שיהיו תמיד הם ימצאו על מה להתלונן.

וכך הוא בכל דור ודור; אנשים מלאים טענות בכל מצב. אוי להם, כאשר הם מוצאים על מה להתלונן בכל מצב ובכל זמן.

ועל זה יצא הקצף; מדוע אין אתם רואים הדברים בעין טובה? והכתוב הסתיר הסיבה אשר התאוננו וזאת מהסיבה הפשוטה שאין טעם לתלונתם - שהרי בכל מצב ימצאו על מה להתאונן...

כשנחלשים בתורה - באה מלחמה

"וכי תבאו מלחמה בארצכם" (במדבר י, ט)

לכאורה היה צריך להיכתב וכי תבואו 'למלחמה' בארצכם, דהיינו שחסר האות למ"ד. על שאלה דקדוקית זו עונה הרה"ק צבי אלימלך מדינוב זצ"ל ('אגרא דכלה') בלקח מוסרי חשוב:

כי הנה באמת קשה איך אפשר שתהיה מלחמה בארצנו, והרי הבטיח השי"ת שאפילו חרב של שלום לא תעבור בארצנו, ככתוב (ויקרא כו, ו) "וחרב לא תעבור בארצכם".

אלא שהכוונה שאם ח"ו יתבטלו ישראל מלימוד התורה, אז יש להם לחשוש ממלחמה. וזה רמז חסרון הלמ"ד, דהיינו חסר ה'לימוד', וזה יגרום שתהיה מלחמה בארצכם.

ובאם יהיה ביניכם לימוד התורה - אזי אין שטן ואין פגע רע.

לא להתפעל מכל ביקורת

"האנכי היתי את כל העם הזה אם אנכי ילדתיהו" (במדבר יא, יב)

מרן רבי חיים קנייבסקי שליט"א, עורר את מקורביו שלא להתפעל מדברי בקורת של בני אדם.

וסיפר על אביו זצ"ל שביאר לו את הפסוק תהלים (קז, טז) "ויקנאו למשה במחנה לאהרן קדוש ה'". משה היה מופרש ומובדל ועלה לשמים - טענו עליו שצריך להיות במחנה, ואילו אהרן שהיה רודף שלום וכו' והיה במחנה - טענו עליו כי קדוש ה' צריך להיות מובדל ומופרש!

והוסיף מליצה שכתובה בקדמונים; פעם אחת הלכו אב ובנו, האב רכב על החמור והבן הלך רגלי. פגש אדם אחד את האב ואמר לו: ואיך לא תרחם על בנך? ירד מהחמור והעלה עליו את בנו.

פגשו אדם שני ואמר לבן: וכי זה כיבוד אב? ועלו שניהם על החמור.

פגשו אדם שלישי ואמר: וכי איך לא תרחם על החמור וירדו שניהם.

פגעו ברביעי ואמר לו: שלשה חמורים הולכים ואין אחד רוכב על חבירו?

סוף דבר היה שלקחו החמור ושמוהו על שכמם.

זה הסוף של מי שמתפעל ממה שאומרים לו...

שמה ראוי לו להמשיך ללמוד לקח בלתי סבוכה שבמשפחתו.

כשמע רבינו במאי עסקינו, נענה ואמר בלשון חז"ל (מכות כג, א) "כיון שלקה הרי הוא כאחיק", וקבע: **"הלה את המכה שלו כבר קיבל, ואילו עלינו מוטל לעזור לו לשוב לחיים"**.

לא זו בלבד שמסר נפשו כדי להושיע יהודים מצרותיהם, אלא שהתמסרותו היתה גם כדי להאיר במעט את חשכת קשייהם ולו לזמן קצר. גם כאשר ידע כי אין בכוחו לחלץ אדם ממצוקותיו, אף אז לא משך ידו והתאמץ להעניק לו 'חיי שעה', לעודדו לחזקו ולאמצו, במאור פנים ובשיחה חמה, ובלבד שיוקל עליו בהמשך משא החיים.

דברים טובים לא דוחים

פן נוסף של 'חיי שעה' הוקפד בהנהגותיו של רבינו עם הבריות, שלא לדחות בשורה טובה ולא להמתין עם עצה מועילה, על אחת כמה וכמה שלא להשהות מעות של צדקה שניתן להקדים את נתינתן, וכדברי רבא (ראש השנה ו, א) שעל השהיית מעות צדקה עוברים ב'בל תאחר' מיד, "דהא קיימי עניים". כיוצא בזה, אם נמצאים אנשים הזקוקים לעזרתו ומייחלים להיכנס אליו, לא היה מסוגל לדחותם, אף לא ביום אחד. גם אם נאלץ בשל כך לטרוח ולהקדיש זמן, מוצדקת היתה הטרחה בעיניו אם היא תוסיף שעתיים של מרגוע לנפש האדם הנזקק לו.

נודע לו פעם על אחד מאנשי שלומו העובר רדיפות קשות במקומו, והצר לו מאד על סבלו. אותו מקורב היה רגיל בעת ההיא להגיע לבית רבינו בקביעות, וגם באותו יום אמור היה לבוא בשעות הערב. אולם כבר בצהרי היום הקדימו רבינו ושיגר ביד שליח מכתב חיזוק, למשוח צרי על פצעי הרדיפות. בשעות הערב, נכנס האיש אל הקודש פנימה ושאל: "הלא ידע רבינו שאני עתיד להגיע בערב, ואיזו דחיפות היתה במשלוח המכתב כבר בצהרים?" השיב לו רבינו בפשטות, כמי שאינו מבין כלל את שאלתו: **"אם אפשר להקל על יהודי שעתיים קודם, מהיכן ההיתר להשתהות?!"**

תוך כדי שיחה הזכיר את שמו של אחד הרופאים המפורסמים העובד בבית החולים 'איכילוב', שעדיין לא הגיעו אליו אך שמעו כי מומחה הוא בתחום. מששמע רבינו את שם הרופא, מיד נשלחה ידו אל הטלפון ועל אתר התקשר ושוחח עם הרופא באריכות על כל צדדי העניין, ואת השיחה חתם ואמר: "אני שולח אליך יהודי פלוני ואבקשך שתטפל בו כראוי". והאיש, כאמור, אינו מאנ"ש כלל, אך בעיני רבינו הוא בנו של השי"ת ככל יהודי.

אשה זו ניצחה אותי!

פעם התבטא באזני אחד מעוזריו הקרובים ואמר: "באים אלי יהודים חוטאים ואני מקשיב להם בסבלנות ועוד עונה להם ומעודד אותם, בה בעת שרק למשמע הדברים שהם אומרים מגיע להם שישליכום מקומה רביעית בפעם אחת, ואילו אני מוריד עצמי אליהם..."

ואחר הוסיף וסיפר: הוה עובדא אצל זקני הרה"ק רבי מאיר'ל מפרימישלאן זי"ע, שנכנסה אליו אשה אחת והגישה קוויטל. הביט הרה"ק מפרימישלאן בפתקא ואמר **"וכי אין את מתביישת לתת לי קוויטל?!"** השיבה האשה בפשטות **"הרי הרבנו של עולם רואה יותר ושותק!"** לאחר מכן התבטא הרה"ק מפרימישלאן, כי אשה זו ניצחה אותו...

העיד יהודי חשוב מבני ברק שבתו הגיעה לפרקה והציעו לה שידוך מאחת הישיבות החסידיות, אך הוא לא מצא ידיו ורגליו ולא ידע כיצד להשיג מידע על הבחור המדובר. רגליו הוליכוהו אל רבינו, למרות שלא נמנה על חסידיו ורק הכירו מעט באקראי. מששמע רבינו את קשייו, אמר לו: "היכנס אלי בעוד יומיים ואראה, וליתר בטחון השאר לי את מספר הטלפון בביתך". למחרת התקשר רבינו בעצמו, הזדהה בשמו, ומסר לו את כל המידע אשר בירר עבורו.

אותה אהבת ישראל נראתה אצלו גם כשבאו להתייעץ עמו אודות אדם שכשל וסרח, ולאחר שהועמד למשפט נחשב בבית האסורים. כשחלפה תקופה ממאסרו, התדיינו העסקנים ביניהם, האם יש לנסות לפעול לשחרורו המוקדם, או

מה שנדרש ממנהיג טוב ואיזו אשה ניצחה את האדמו"ר מנדבורנה?

משפט נפלא שהשמיע הרבי מצאנו בעל ה'דברי חיים', שופך אור על התכונה הבולטת של ההנהגה העילאית המתארת את אופן ההנהגה שהיא כפי שזעק משה רבינו ע"ה מקירות לבו "כאשר ישא האומן את היונק", כמובא בפרשתנו.

וכך התבטא האדמו"ר בעל ה'דברי חיים': "כאשר אוהבים את האבא, אוהבים גם את בניו".

תכונה זו היתה לאבן פינה בדרכו המופלאה של האדמו"ר בעל ה'באר יעקב' מנדבורנה זצ"ל, באהבתו את ישראל כפי שמתואר בספר 'אביהם של ישראל'. מרוב אהבתו לאביהם של ישראל, היה אוהב באופן מופלג לכל בניו. לא בכדי נמשכו יהודים מכל עדות ישראל אליו, כי חשו בלבם שהוא אוהבם באמת ומוכן לעשות הכל למענם. כאשר הוכח במאות אלפי מקרים, שנחלץ לעזרתם של אנשים שלא היו מאנשי שלומו וכלל לא היה להם קשר עם חצרו, אלא רק מחמת שהתוודע להזדקקותם לעזרה.

כל אדם שביקש את עזרתו, או אפילו את התייחסותו, קיבלה במידה גדושה. אפילו אנשים שרוח הבריות אינה נוחה מהם והכל מדירים רגליהם מסביבתם, אצלו היו רצויים בנפש חפצה. ידיו הקדושות היו ממשמשות במורסת פצעי נפש, לנקות ולחטא, לחבוש ולהבריא, ולא היה פצע שלא היה מסוגל לטפל בו.

אף בשנה האחרונה באחד מימי ספירת העומר, בהיותו חלש ומיוסר ביקש יהודי נכבד מהגבאים שיניחו לו להיכנס לשאול את רבינו דבר מה. השיבו לו, כי אין רבינו יכול לקבל קהל באותו יום, אך מחמת היותו תלמיד חכם ונשוא פנים הציעו לו שימתין לרבינו בשובו מתפילת ערבית, ויציע שאלתו בקצרה. ואכן, כשיצא רבינו מבית המדרש לאחר התפילה, ניגש האיש ושאל בקצרה: "האם אוכל להיכנס אל הרבי?" וכמובן שרבינו אמר שייכנס. נכנס